

Podatel:

Martin Rybár
Hlávkova 46
Přeštice
33401
martin.rybar@spolecne2022.cz

Adresát:

Odbor životního prostředí
Krajský úřad Plzeňského kraje
Škroupova 1760/18
301 00 Plzeň

Věc: Vyjádření k oznámení záměru „Obalovna asfaltových směsí Přeštice“

Podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, oznámenému pod kódem PLK 1957, č. j.: PK-ŽP/3724/21

Jako zástupce veřejnosti a zejména jako osoba v možném zdravotním ohrožení v důsledku daného záměru posílám své vyjádření ke zjišťovacímu řízení ve věci výše specifikovaného záměru.

Dne 5.3.2021 byl na úřední desce Krajského úřadu Plzeňského kraje zveřejněn pod č.j PK-ŽP/3724/21 záměr pod názvem „Obalovna asfaltových směsí Přeštice“. Podle ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů („zákon o posuzování vlivů“) veřejnost, dotčená veřejnost, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky mohou zaslat písemné vyjádření k oznámení příslušnému úřadu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení. Podatel jako osoba s trvalým bydlištěm a žijící v dané lokalitě by byl připravovaným Záměrem zásadně dotčen, a to zejména v souvislosti s negativními vlivy Záměru, který by byl zdrojem významných imisí hluku, vibrací, prašnosti a znečištění ovzduší. Záměr by tedy vedl ke zhoršení kvality života Podatele a také by jej ohrožoval na zdraví. Podatel tedy z výše uvedených důvodů podává v souladu s ustanovením § 6 odst. 8 zákona o posuzování vlivů k Záměru následující vyjádření.

1. Obecné výhrady k záměru

Společnost PORR a.s., Dubečská 3238/36, 100 00 Praha 10, IČ 43005560 (dále jen „**Oznamovatel**“) dle Oznámení plánuje výstavbu areálu, jehož hlavním účelem je produkce asfaltových směsí. Dá se předpokládat, že tyto produkty budou používány na v Záměru blízkém okolí plánované silniční stavby a nejen na ně. Podle samotného Oznámení záměru Oznamovatel zařazuje záměr podle přílohy č. 1 zákona o posuzování vlivů pod bod 41 „Zařízení na výrobu keramických produktů vypalováním, zejména střešních tašek, cihel, žáruvzdorných cihel, dlaždic, kameniny nebo porcelánu s kapacitou od stanoveného limitu; výroba ostatních stavebních hmot a výrobků s kapacitou od stanoveného limitu. 25.000 t/rok. Zároveň uvádí, že kapacita daného areálu bude konstruována na 160.000 t/rok. Podatel je přesvědčen, že množství výroby i v kontextu dále uvedených skutečností vyžaduje podrobné zkoumání vlivu na životní prostředí a nelze jej uskutečnit pouze v rámci šetření na Odboru životního prostředí Krajského úřadu.

Jeden z kritických problémů pro lokalitu Města Přeštice lze v Záměru nalézt v dopravě. Oznamovatel v oznámení uvádí 80 cest kamionů za den (40 vjezdů a 40 výjezdů). Podatel má za to, že v kontextu kritické dopravní situace v obci, která čeká na výstavbu silničního obchvatu, je 80 kamionů navíc denně neúnosným zatížením již nyní neakceptovatelné situace, a proto nelze záměr realizovat. Před dokončením Plánovaného obchvatu by kamionová doprava do areálu probíhala skrz hustě obydlené části města. Jiný způsob přesunu z nebo do areálu je vzhledem k absentujícímu napojení areálu na železnici vyloučen.

Dále je nutno uvést, že železniční podjezd v ulici Husova není konstruován na takovou intenzitu dopravy a v souvislosti s dalšími již existujícími průmyslovými areály nelze vyloučit, že bude způsobovat dopravní zácpy a dále zatěžovat přilehlé objekty zvýšeným množstvím spalin z motorů kamionů. Chtěl bych poznamenat, že přímo u tohoto podjezdu je lokalizován objekt domu s pečovatelskou službou a není správné zvyšovat množství výfukových plynů v oblasti, kde je vysoká kumulace našich

nejcitlivějších občanů a občanů s chronickými chorobami. Zároveň snížení kvality života a zdravotní nebezpečí bude pro tuto skupinu představovat i charakter přepravovaného materiálu o jehož potenciálním zdravotním riziku bude dále psáno níže.

Je zároveň nutné poznamenat, že vyjádření Odboru výstavby a územního plánování města Přeštic o souladu stavby s ÚP vzbuzuje pochybnosti. Oznamovatel podal žádost 23.11. 2020 a úřad vydal vyjádření 24.11. 2020. Vůbec není jasné, jak úřad vyhodnotil a na základě jakých podkladů splnění podmínek nepřipustného využití z textové části ÚP pro danou plochu: „stavby a činnosti jejichž negativní účinky (jako jsou hlučnost, prašnost, vibrace, zápach apod.) překračují nad přípustnou míru limity uvedené v příslušných předpisech“; všechny podstatné dokumenty k tomuto tématu jsou v oznámení záměru až z roku 2021.

Je nutné uvést, že nejen záměr sám, ale i jeho průvodní jevy jako vzrůstající kamionová doprava v obydlených částech obce budou mít výše v ÚP neakceptovatelné negativní účinky – hlučnost, prašnost, vibrace a zápach. 80 cest kamionů denně obydlenou zástavbou prostě nelze odstínit a je zřejmé, že 2400 cest kamionů měsíčně, což je 14 400 cest kamionů v období plánovaného provozu v roce (180 dní dle oznamovatele) bude mít významný vliv na v ÚP uvedené negativní jevy a podatel je přesvědčen, že 14 400 cest kamionů má významný vliv na životní prostředí v lokalitě, která již nyní disponuje zhoršenou kvalitou ovzduší. Data k tomuto tvrzení obsahuje samotné Oznámení záměru v textové části rozptylové studie a podatel předpokládá, že z principu fungování bude Odbor životního prostředí Krajského úřadu disponovat i přesnějšími daty, případně je nechá vypracovat. V tomto smyslu je podatel přesvědčen že záměr vyžaduje detailnější zkoumání dopadů záměru na životní prostředí.

Podatel zároveň upozorňuje na fakt, že Oznamovatel na str. 26 oznámení uvádí: „Při provozu může nastat požár nebo výbuch. Jedná se o havárii s dopadem na hmotný majetek, případně zdraví, dopad na životní prostředí je vzhledem k použitým materiálům a jejich množstvím možné považovat za dlouhodobě málo významný. Riziko požáru a výbuchu bude minimalizováno dodržováním standardních požárních předpisů.“ Vzhledem k uvedenému a k faktu, že asfalt, kterého podle str. 16 stejného dokumentu bude zpracováváno 8 000 tun za rok a který patří k hořlavinám kategorie B považuje Podatel za zvláštní, že se mu v uvedené dokumentaci k záměru nepodařilo nalézt přísná opatření, kterými chce Oznamovatel případné nehodě předcházet. Podatel má za to, že případný požár by měl devastační účinky na území celého města a širého okolí.

2. Odmítnutí konkrétních aspektů záměru

a) Doprava

Podatel má k dispozici dopravní průzkum tranzitní nákladní dopravy z listopadu 2019, zpracovaný firmou EDIP s.r.o. na základě objednávky Města Přeštic, který mj. konstatuje, že hodnoty naměřené v rámci celostátního sčítání dopravy z roku 2016 (což je dokument, se kterým pracuje Dopravně inženýrská studie Oznamovatele) již nejsou aktuální, a že nákladní doprava vzrostla podle porovnání mezi roky 2016 a 2019 o 26%. Podatel také připomíná, že 80 cest kamionů znamená nárůst více než dvojnásobný oproti stávajícímu stavu pro ulici Husova.

Je nutné vzít na vědomí, že přiložená Dopravně inženýrská studie pracuje se zastaralými daty z roku 2016. Podatel má k dispozici čísla z aktuálnějšího měření dopravy v roce 2019. Stejný dokument mají k dispozici orgány samosprávy Města Přeštic. Je nutné poznamenat, že použitím dat z roku 2016 respektive 2015 se autor studie vyhnul započtení dopravy způsobené novými provozy umístěnými ve městě Přeštice. Například uvedením do provozu nových výrobních hal firmy IAC Group.

Vzhledem k předpokládanému termínu zprovoznění v roce 2022 je nutné počítat se stávajícím stavem dopravy a nikoli s plánovaným po dokončení obchvatu města. Předpoklady pracující s plánovaným stavem po dokončení projektu obchvatu města Přeštic na silnici I/27 jsou naprosto irelevantní, protože k maximální výtěžnosti areálu bude docházet v období, kdy ochvat bude ve výstavbě a nebude možné tuto plánovanou infrastrukturu používat.

Je nutné poznamenat, že závěr Dopravně inženýrské studie možná odpovídá číslům od stolu v kanceláři, nicméně nijak nereflektuje skutečnost. Pouhým pozorováním na místě je možné shledat, že ve studii uvedené křižovatky v období dopravní špičky kapacitně nestačí již nyní. V obvyklý všední den, jak potvrdí všichni, kteří tuto silnici využívají, se mezi 15 a 17 hodinou tvoří kolony stojící od posuzované křižovatky tř. 1. Máje s ulicemi Palackého a Husova a táhnou se k Horní Lukavici, někdy až ke sjezdu z dálničního přivaděče kolem Vysoké. Zároveň dopravně inženýrská studie vůbec nebere v potaz omezenou propustnost silničního podjezdu pod železnici v Husově ulici a zcela ignoruje plánovanou kumulaci záměrů za použití neaktuálních dat. Z tohoto hlediska si tato studie žádá kompletní přepracování a aktualizaci.

b) Ovzduší

Oznamovatel udává, že „Ani v době výstavby není třeba očekávat významné vlivy na zdraví obyvatel vlivem zvýšené prašnosti, vzhledem k rozsahu záměru a minimálnímu kontaktu s obytnou zástavbou není třeba očekávat zvýšené zdravotní účinky v populaci“ (Oznámení str. 39). To ale neodpovídá realitě. Jednak bude zvýšena prašnost jen samotnou dopravou v průběhu výstavby, ale také oznamovatel v jiné části na str. 17 stejného oznámení píše: „V době zemních prací (rozrušování terénu) lze očekávat množství emisí PM10 v řádu desítek kg za den, v případě oxidů dusíků jednotek kg za den.“ Podatel má za to, že vzhledem ke kreativnímu nakládání s realitou ze strany Oznamovatele je nutná další analýza dopadu dané věci i vzhledem ke vzdálenosti 200 m k nejbližšímu obydlému území.

Dále je nutné vzít v úvahu fakta uvedená v části věnované dopravě. Tím, že Oznamovatel použil zastaralá data z dopravy, je nutné revidovat a podrobit podrobnějšímu zkoumání dopad dopravy do a z areálu. 14 400 cest těžkotonážních kamionů může mít zásadní negativní vliv na zdraví obyvatel a kvalitu ovzduší, a to zejména vzhledem k faktu, že doprava bude probíhat hustě obydlenou lokalitou.

Jak vyplývá z tabulky 12. v rozptylové studii, průměrné hodnoty ročního průměru koncentrací Benzo[a]pyrenu se v období 2015-2019 pohybovaly mezi 70%-120% přípustného imisního limitu. Vzhledem k tomu, že imise Benzo[a]pyrenu Oznamovatel předpokládá, je nutné další zkoumání. Vliv této látky na zdraví bude zpracován níže v textu, nicméně již nyní je zjevné, že jeho hodnoty jsou ve sledované oblasti vyšší, než je přijatelné a jakékoli zvyšování této látky je nepřijatelné. Podatel si je vědom toho, že Oznamovatel tvrdí, že se na překročení bude podílet pouze hodnotou 0.02% imisního limitu, nicméně vzhledem ke škodlivosti látky je i takové zvýšení nutné brát v potaz. Zároveň je nutné vzít v úvahu potenciální riziko poškození filtrace a úniku. V území, kde nejsou imisní limity překračovány je riziko dopadu sníženo, ale v naší obci jsou imisní limity již nyní překračovány, a proto má Podatel za to, že další zvýšení emisí Benzo[a]pyrenu do ovzduší v lokalitě jeho bydliště je neakceptovatelné.

Podatel chce upozornit, že již v úvodu Rozptylové studie uvádí její zpracovatel, že „Celkovou imisní situaci v zájmovém území není na základě dostupných dat možné vypočítat, proto byl do výpočtu zahrnut pouze příspěvek hodnoceného záměru. Odhad úrovně imisního pozadí je proveden v samostatném hodnocení v rámci předkládané studie.“ (str. 4.) Podatel má tedy za to, že Krajský úřad nemá nyní dostatek validních dat k tomu, aby mohl rozhodnout, zda Záměr bude nebo nebude mít vliv na životní prostředí nebo na zdraví obyvatel v dané lokalitě.

c) Zdravotní riziko v používaných látkách

Podatel chce upozornit na zvlášť závažnou věc, a totiž imise dvou nebezpečných karcinogenních látek (Benzenu a Benzo[a]pyrenu), které budou do ovzduší v místě jeho bydliště vypouštěny. Zároveň vyjadřuje obavu, že v případě závadné filtrace nebo nezodpovědného chování může dojít k úniku těchto látek ve vyšší koncentraci, než udává Oznámení záměru. V kontextu současných událostí s celospolečenským dopadem např. únik kyanidu na Bečvě Podatel konstatuje, že si všichni musí být vědomi, že podobným událostem nelze nikdy 100% předejít a přítomnost podniku tyto imise produkujícího představuje neakceptovatelné nebezpečí pro více než 5000 obyvatel města Přeštic.

d) Zápach

Podatel provedl vlastní průzkum a dotazování obyvatel v obcích, ve kterých Oznamovatel již provozuje funkční obalovnu asfaltových směsí. Těmito obcemi jsou Středokluky a Kněžves. V rámci hovorů z místními vzešla informace, že provoz obalovny je doprovázen výrazným zápachem, který ovlivňuje kvalitu života obyvatel v daných obcích. Zápach je přítomen v obcích vždy po větru a zároveň nad ránem a v ranních hodinách je více a více intenzivní. Víme, že zápach je vždy způsoben přítomností látek v ovzduší a nelze se mu vyhnout. Z tohoto důvodu Podatel žádá o doplnění informací k zápachu, k jeho zdroji a žádá Oznamovatele o doplnění informace o tom, jak se hodlá zavázat a docílit toho, že obyvatelé města nebudou dotčeni zápachy provázejícími výrobu asfaltu a také jeho přepravou kamionovou dopravou skrze zóny s hustou kumulací obyvatel.

3. Požadavky na dokumentaci

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno výše v tomto vyjádření, požaduje Podatel, aby byl Záměr posuzován podle zákona o posuzování vlivů. V tomto ohledu Podatel požaduje vypracování jednoznačné dokumentace k posouzení vlivů Záměru na životní prostředí. Tato dokumentace by přitom měla obsahovat dále uvedené údaje a měla vycházet z následujících požadavků Podatele.

a) Sloučení posouzení vlivu na životní prostředí v kontextu záměrů

Tvrzení Oznamovatele, že například záměr „Průmyslový park Přeštice II“, kde „předmětem záměru je výstavba průmyslové výrobní haly s přidruženým skladem s nezbytným administrativním, sociálním a technickým zázemím. Hala je plánována v lokalitě Pohorsko v jižní části obce s napojením na sil. II/183. Záměr je ve značné vzdálenosti od záměru obalovny a je dopravně napojen na jinou komunikaci. Vlivy vyvolané dopravou se nebudou kumulovat ve stejném citlivém území. Stejně tak vlivy na akustickou situaci a kvalitu ovzduší nebudou vzhledem ke vzájemným vzdálenostem významně kumulované.“ zcela ignoruje realitu, neboť doprava bude probíhat po stejných silnicích a také vzdálenost obou záměrů od sebe se pohybuje vzdušnou čarou pouze na úrovni cca 500m. Nelze také pominout, že oba záměry kumulativně mohou mít vliv vzhledem k převládajícímu Jihozápadnímu větru (údaj z Rozptylové studie Oznamovatele viz tabulku 9. v této studii), který směřuje od areálu k blízkým obytným zónám a městu samotnému.

Stejně tak vyloučení vlivu ostatních záměrů se zdá být pouze taktickým, aby jejich kumulativní vliv nemohl být zohledněn. Město Přeštice je svou velikostí poměrně malé a nelze než konstatovat, že i vzhledem ke sdíleným příjezdovým cestám do něj je geografická vzdálenost menší, než aby mohlo být uvažováno o vzájemném neovlivnění jednotlivých záměrů.

b) Důrazné posouzení kumulativních a synergických vlivů

Město Přeštice samo o sobě je svou velikostí malé. Ze severní část k jižní měří cca 2,5 km. A je napojeno pouze omezeným počtem vjezdů a výjezdů vhodných pro kamionovou dopravu. Nelze tedy posuzovat jednotlivé záměry a stávající provoz samostatně, ale jejich dopad na dopravu, životní prostředí a zdraví obyvatel je nutné posuzovat jako celek, neboť ovlivní město jako celek, nikoli pouze jeho části.

c) Aktualizace a doplnění dopravně inženýrských podkladů

Podatel zejména žádá použití aktuálních a validních dat z dopravy. Není možné stavět studie na datech, o kterých víme, že jsou již minimálně o 26% mimo aktuální stav. Vzhledem k uvedenému je nutné upravit a změnit vstupy i do rozptylové a hlukové studie. Stejně tak je třeba doplnit studii propustnosti silničního podjezdu pod železnici v Husově ulici, který je potenciálním dopravně bezpečnostním rizikem a rizikem pro případné zdraví obyvatel domu s pečovatelskou službou.

4. Závěrečné shrnutí

Podatel dlouhodobě usiluje o to, aby území města bylo sídelním útvarem vhodným pro život stávajících obyvatel a budoucích generací. Realizace Záměru by naopak byla projevem nezodpovědného rozhodování a hazardem s lidským zdravím, který by mohl vést k nevratnému poškození území města Přeštic, zdraví Podatele a kvality bydlení.

Záměr by přinesl do města Přeštic a těsné blízkosti bydlení Podatele další těžkou kamionovou dopravu. Zároveň neexistuje takové technické řešení současného návrhu Záměru, které by zcela eliminovalo negativní dopad na lidské zdraví způsobený výše uvedenými skutečnostmi. Negativní vlivy a bezpečnostní rizika Záměru jsou tak v tomto ohledu zcela neopodstatněné.

Podatel je přesvědčen, že záměr může mít významný vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel a jeho vlastní a je tedy nutné jej posuzovat podle příslušného zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Pro účely jeho řádného posouzení proto Podatel žádá, aby proběhlo posouzení vlivů Záměru na životní prostředí a byly zohledněny a posouzeny kumulativní a synergické vlivy Záměru a dalších projektů v dotčeném území, včetně důkladného posouzení vlivů silniční dopravy na veřejné zdraví, přírodu a krajinu.

V Přešticích 5.4.2021

S pozdravem

Mgr. Martin Rybár

